

Psykolog

Klager

Oslo, 30.04.2019
FER-sak: 19/19K

FAGETISK KLAGESAK – KONKLUSJON UTEN KONTRADIKSJON

Klager:

Innklaget psykolog:

Norsk psykologforening (NPF), Fagetisk råd (FER) mottok klagen 29.03.19 og sluttbehandlet klagen i sitt møte 29.04.19.

BAKGRUNN FOR KLAGEN:

Klagen gjelder sak om omsorgsovertakelse der psykologen var rettsoppnevnt sakkyndig. Vedlagt klagen er sakkyndig rapport. Klagen fremføres av advokaten til en av partene i saken, som er mor til barnet.

FERs oppsummering av saken:

1. Dokumentasjonsgrunnlag

Klager fremholder at psykologen ikke har innhentet tilstrekkelig skriftlig dokumentasjon i saken. Klager argumenterer for at dette kan ha vært avgjørende for psykologens konklusjoner knyttet spesielt til vurdering av mors «mentaliserings evne» og hvorvidt mor i saken var «veiledbar». I klagen pekes det videre på at deler av den sakkyndige rapporten som omhandler saken bakgrunn er «ren avskrift fra fylkesnemndas vedtak» og at psykologen ikke har lagt til grunn primærdokumenter i saken.

Klager mener at det ikke er gjennomført tilstrekkelig antall samtaler og samspillobservasjoner eller strukturerte tester/kartlegging av mor, samt ikke innhentet opplysninger fra flere komparenter mor oppga. Videre at det ikke er gjort en «tilknytningsutredning».

Vedrørende den sakkyndige rapportens oppbygging, argumenterer klager for at denne virker villedende, da samtaler med mor er referert til først mens hun ikke ble snakket med først av komparentene.

2. Saksgang

Klager påpeker at ingen av komparentene fikk oppleve sine uttalelser før rapporten ble ferdigstilt. Det fremkommer ikke av klagen om dette var etterspurt av parter/komparenter spesielt.

3. Drøfting av alternative hypoteser

Klager fremholder at psykologen i sin vurdering ikke drøfter alternative hypoteser, for eksempel om barnet kan være manipulert grunnet foreldrekonflikt, om mor/barn kan være påvirket av psykologens tilstedeværelse i observasjon og om langvarig stress for mor kan ha påvirket hennes reaksjonsmønstre.

Saken ble behandlet av rådets faste medlemmer.

SAKSGANG:

29.03.19 FER mottok brev fra klager med klage på psykologen

29.04.19 FER vurderte henvendelsen i møte.

FERS VURDERING OG KONKLUSJON:

FER har lest gjennom den sakkyndige rapporten. Vi finner at innklagede har svart på mandatet og at det i rapporten fremgår tydelig hvilke kilder rapporten baseres på samt dato for og omfang av disse ulike kildene.

FER hverken skal eller kan gjennomgå utredninger med tanke på å vurdere faglig holdbarhet, eller beslutte hvorvidt en rapport skal kjennes ugyldig eller ikke. FER sitt mandat er å bidra til en vurdering av hvorvidt aktuell psykolog har gjennomført et arbeid som tilfredsstillende kravene i de etiske prinsipper for nordiske psykologer (EPNP).

Vedrørende punkt 1 i FERs oppsummering om dokumentasjon:

I den sakkyndige vurderinger fremkommer det hvilke dokumenter som var vedlagt saken og hvilke den sakkyndige hentet inn. Av rapporten fremgår videre at psykologen i tillegg til skriftlig grunnlag har snakket med komparenter enten over telefon eller i samtale. FER kan ikke se at fremstillingen eller oppbyggingen av rapporten samlet sett virker villedende med hensyn til klagers opplysning om tidspunkt for samtaler med partene og komparenter.

FER kan med bakgrunn i vedlagte dokumentasjon ikke se at det er sannsynliggjort at psykologen ikke hadde tilstrekkelig grunnlag for sitt arbeid. FER minner om at partene i retten har hatt mulighet til å påpeke eventuelle feil og mangler ved den sakkyndige rapporten eller arbeidet som danner grunnlag for denne. Videre at partene i retten har muligheten til å belyse sin versjon, både å fremsette eget syn og bestride motpartens syn i retten.

I klagen, argumenteres det for at mangler ved dokumentasjonsgrunnlaget, kan ha medført at psykologen ikke har hatt korrekte eller tilstrekkelige opplysninger som grunnlag for konklusjoner knyttet til vurdering av mors «mentaliseringsevne» og hvorvidt mor i saken var «veiledbar». I den sakkyndige vurderingen, er disse momentene drøftet blant annet under punkter for vurdering av mors fungering og mors ivaretagelse av barnets omsorgsbehov. I rapporten vises det her til både observasjoner, samtaler og komparentopplysninger innhentet av psykologen i tillegg til informasjon om bakgrunn og utvikling av saken. Slik FER leser

rapporten, vises det her til en helhetlig vurdering av disse momentene. Det er ikke FERs mandat å vurdere faglig holdbarhet av rapporten eller konklusjoner i denne.

I klagen pekes det videre på at deler av den sakkyndige rapporten som omhandler sakens bakgrunn er «ren avskrift fra fylkesnemndas vedtak» og at psykologen ikke har lagt til grunn primærdokumenter i saken. FER har med bakgrunn i vedlagte dokumentasjon ikke mulighet til å etterprøve dette, men påpeker at det ikke er uvanlig at bakgrunnsinformasjon/historikk baseres på tidligere dokumenter i saken. Det fremgår ikke spesifikt av klagen om det at psykologen eventuelt har benyttet skriftlige dokumenter vedlagt saken i denne delen av rapporten har medført faktiske feil eller mangler som det er sannsynliggjort at har påvirket psykologens helhetlige vurdering av saken.

Klager mener at det ikke er gjennomført tilstrekkelig antall samtaler og samspillsobservasjoner eller strukturerte tester/kartlegging av mor, samt ikke innhentet opplysninger fra flere komparenter mor oppga. Videre at det ikke er gjort en «tilknytningsutredning». FER understreker at det er opp til sakkyndige selv å velge hvilke informanter han/hun vil bruke og hvilket omfang samtaler og observasjoner skal ha, med mindre dette er presisert i mandatet. Det samme vil gjelde bruk av strukturerte tester eller utredningsmetoder. Videre er dette en del av psykologens faglige vurdering, og FER har ikke mandat til å overprøve psykologens faglige vurdering. Det bemerkes her at psykologen i rapporten begrunner hvorfor det kun er gjennomført en samspillsobservasjon mellom mor og barnet, som har bakgrunn i barnets motstand mot dette.

Vedrørende punkt 2 i FERs oppsummering om saksgang:

Klager påpeker at ingen av komparentene fikk oppleve sine uttalelser før rapporten ble ferdigstilt.

FER viser til at det ikke er vanlig praksis at partene får hele rapporten til gjennomsyn, men får anledning til å lese gjennom egne utsagn for at den sakkyndige skal sikre seg at vedkommende har blitt forstått riktig. Rettsprosessen er ment som middel til at partene får fremme sitt syn og evt. fremme kritikk av eventuelle svakheter i rapporter, og til å balansere inntrykket som er grunnlag for rettens beslutning.

Det fremkommer ikke av klagen om dette var etterspurt av parter/komparenter spesielt.

Vedrørende punkt 3 i FERs oppsummering om drøfting av alternative hypoteser

Klager fremholder at psykologen i sin vurdering ikke drøfter alternative hypoteser, for eksempel om barnet kan være manipulert grunnet foreldrekonflikt, om mor/barn kan være påvirket av psykologens tilstedeværelse i observasjon og om langvarig stress for mor kan ha påvirket hennes reaksjonsmønstre og eventuelle aggresjonsproblemer.

Det er utenfor FERs mandat å vurdere partenes ulike forståelse av sakens vurderingstema. Dette overlates til den rettslige prosessen.

FER har forståelse for at saker om foreldreomsorg er belastende for partene, og at i slike saker vil faglige vurderinger/uttalelser kunne oppleves som krenkende, dette uten at det nødvendigvis foreligger brudd på EPNP. FER oppfatter at psykologen i rapporten har gjort rede for ulike kilder til beskrivelser av klager/mor og at de forhold som er beskrevet har en

tydelig relevans for og er omfattet av mandatet. Videre at det fremkommer tydelig hvilke vurderinger psykologen har gjort opp mot rapportens mandat.

På bakgrunn av tilsendt dokumentasjon fra klager har FER gjort følgende vedtak:

Vedtak: 5.1.1.2 Brudd på de fagetiske prinsippene er ikke godtgjort.

Vedtaket fattet av Fagetisk råd kan ankes til Psykologforeningens Ankeutvalg for fagetiske klagesaker. Jmfør punkt 4.2.4 som kommer inn under saksgang og saksbehandling, påligger det den ankende part å begrunne hvilke(t) punkt(er) i Fagetisk råds konklusjon det ankes på. Anken sendes Norsk psykologforening sammen med Fagetisk råd sin konklusjon og øvrige dokumenter i saken. En anke må være fremmet innen 3 måneder etter at fagetisk råd sin konklusjon er avgitt.

Med hilsen
Fagetisk råd
Norsk psykologforening
Svanhild Mellingen, leder

for leder, Ingvild Aubert, sekretær FER

Kopi: Sentralstyret i Psykologforeningen, v/president Tor Levin Hofgaard